

POSTANOWIENIE

17 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 17 października 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa C. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
przeciwko B. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w J.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej C. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 10 stycznia 2024 r., V AGa 235/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia powodowi do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

C. sp. z o.o. z siedzibą w S. – powód w sprawie przeciwko B. sp. z o.o. z siedzibą w J. wniosło skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 10 stycznia 2024 r.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania został uzasadniony występowaniem w sprawie następujących zagadnień prawnych:

1. *Czy w ogóle, a jeśli tak, to w jakim zakresie sądy powszechne cywilne są związane decyzjami administracyjnymi wymierzającymi kary pieniężne?*
2. *Czy w przypadku popełnienia przez posiadacza nieruchomości deliktu administracyjnego z art. 88 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody i wymierzenia mu administracyjnej kary pieniężnej, może on co do zasady następnie domagać się naprawienia szkody (na zasadzie regresu) polegającej na uszczupleniu jego majątku, w związku z zapłatą tej kary, od podmiotu który dokonał fizycznego usunięcia drzew, działając w imieniu i na rzecz posiadacza nieruchomości, ale naruszającego umowę na podstawie której działał, który to podmiot nie został jednak obciążony karą z art. 88 ust. 1 pkt 2 u.o.p.?*
3. *Czy dla skutecznego domagania się przez posiadacza nieruchomości (obciążonego karą pieniężną z art. 88 ust. 1 pkt 1 u.o.p.) zapłaty odszkodowania od podmiotu, który fizycznie dokonał usunięcia drzew, wystarczające jest samo istnienie normalnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem (lub zaniechaniem) tego podmiotu a usunięciem drzew, czy też konieczne jest, aby dodatkowo zaistniał związek przyczynowy pomiędzy działaniem (lub zaniechaniem) tego podmiotu a „wiedzą i zgodą” posiadacza nieruchomości, o których mowa w art. 88 ust. 1 pkt 2 u.o.p. oraz w orzecznictwie sądów administracyjnych?*

Ponadto skarżący wskazał, że skarga jest oczywiście zasadna, gdyż doszło do naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. poprzez wykroczenie poza granice zarzutów apelacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zagadnienie prawne powinno zostać sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie powinno być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. m.in. postanowienia SN z 11 stycznia 2024 r., I CSK 6184/22; z 13 grudnia 2023 r., I CSK 5954/22; z 25 października 2023 r., III USK 286/22).

Zaś w ramach przesłanki oczywistej zasadności, skarżący powinien ją uzasadnić, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia (zob. np. postanowienia SN z 7 grudnia 2023 r., I CSK 5630/22; z 8 listopada 2023 r., I CSK 3494/23; z 20 października 2023 r., I CSK 1631/23 oraz z 25 września 2023 r., I CSK 903/23).

Zagadnienia sformułowane przez skarżącego wskazują na niezrozumienie istoty kary administracyjnej nakładanej za wycinkę drzewa. Czyn podlegający tej karze polega bowiem na usunięciu z nieruchomości drzewa, na którego wycinkę nie uzyskano pozwolenia. Nie ma przy tym znaczenia, czy do usunięcia doszło z winy właściciela nieruchomości, ani czy usunięcia dokonał sam właściciel. Właściciel jest bowiem podmiotem odpowiedzialnym za zdarzenia, które następują na jego nieruchomości. W myśl tych zasad kara administracyjna została nałożona za działanie własne właściciela nieruchomości, przejawiające się w braku sprawowania dostatecznego nadzoru nad zasobami zielonymi, w taki sposób, że bezprawne usunięcie drzewa stało się możliwe.

Zagadnienia sformułowane przez skarżącego nie dotycząc zatem podstawy orzekania w sprawie, lecz zostały oparte na własnej interpretacji prawnej samego skarżącego, który posługuje się nieistniejącymi instytucjami prawnymi, np. regresem w stosunku do instytucji prawa publicznego, jaką jest kara administracyjna. Regres to instytucja prawa prywatnego, uregulowana w art. 376 k.c. Odnosi się zatem jedynie do stosunków zobowiązaniowych, należących do stosunków prywatnoprawnych. Do jej zastosowania dochodzi, gdy jeden z dłużników solidarnych spełni świadczenie. Pozwany nie był dłużnikiem solidarnym wobec powoda, ponieważ po pierwsze kara administracyjna jest instytucją prawa publicznego, nie prywatnego, po drugie zaś, obowiązek jej zapłaty spoczywał tylko na jednym podmiocie – na powodzie, nie zaś na obu podmiotach naraz. W niniejszej sprawie powód spełnił własne zobowiązanie o charakterze publicznoprawnym i nie wynika to z treści uzasadnienia decyzji administracyjnej, lecz z samej natury kary administracyjnej jako instytucji prawa publicznego. Natomiast pojęcia związku przyczynowego oraz regresu, w oparciu o które

skarżący sformułował zagadnienia prawne dotyczą zobowiązań prawa prywatnego – odpowiednio odpowiedzialności odszkodowawczej oraz zobowiązań wielopodmiotowych.

Chybione okazały się również argumenty skarżącego odnoszące się do oczywistej zasadności. Na uzasadnienie występowania tej przesłanki nie wystarczy przytoczyć przepisu prawa, który zdaniem skarżącego został naruszony – tym charakteryzuje się uzasadnienie zarzutów skargi – lecz należy wyjaśnić, w jaki sposób dostrzeżone naruszenie doprowadziło do wydanie oczywiście wadliwego judykatu. Nie każde bowiem naruszenie przepisów prawa prowadzi ostatecznie do wydania jaskrawie nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia SN z 28 lutego 2024 r., I CSK 1671/23; z 12 stycznia 2024 r., I CSK 97/23; z 27 października 2023 r., I CSK 4887/22).

Skarżący nie tylko nie podjął się w ogóle takiego wyjaśnienia, ale nawet nie wskazał, na czym jego zdaniem polegało wykroczenie poza zarzuty apelacji. Należy bowiem podkreślić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie powinny stanowić oddzielną, w pełni samodzielną jednostkę redakcyjną. Każda z tych części skargi kasacyjnej odnosi się bowiem do innego z dwóch etapów postępowania kasacyjnego, dla których przewidziano odmienny skład Sądu Najwyższego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu w składzie jednoosobowym, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania w składzie trzyosobowym, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Każdy z tych elementów musi być przez skarżącego wyodrębniony, oddzielnie przedstawiony i uzasadniony. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (zob. np. postanowienie SN z 20 września 2022 r., I CSK 2402/22).

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 7

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

R.G.